

Ἐσωτερικὸν οἶκός Σερβικῆς. (σελ. 258.)

καὶ ἀξιεράστου Ἐ. . . Ὁ μὲν βίος του, ἀφιερωθεὶς ὅλως εἰς τὴν μελέτην, ὑπῆρξεν εἰρηνικὸς, γαλήνιος, σιωπηλὸς, διὸ καὶ ἀφήκεν ὀλίγας ἀναμνήσεις· τὸ δὲ ὄνομά του, ἀναγραφέν, μετὰ θάνατον, εἰς τὸν νεκρολογικὸν κατάλογον τῶν ἐφημερίδων καὶ τῶν βιογραφιῶν, δὲν διεθρυλλήθη ὡς πολλῶν ἄλλων πολὺ κατωτέρων αὐτοῦ. Τὰ ἔργα του ἦσαν ταπεινά· δὲν ἐπλησίαζε τοὺς μεγιστᾶνας, οὐτ' ἐθήρευε τὴν εὐνοίαν αὐτῶν, οὐδὲ ἀπὸ τὴν τύχην ἐζήτει τιμὰς καὶ πλοῦτη. Οἱ σοφοί, μετὰ τῶν ὁποίων εἶχε δικαίωμα νὰ ταχθῆ, ἐπεσκίασαν ἀκόπως ἐράμιλλον μισοῦντα τὴν βραδιουργίαν, μήποτε ἐρίζοντα μήτε περὶ χρυσοῦ στεφάνου, μήτε περὶ δάφνης. Συνετέλεσεν ἀφανῶς εἰς τὴν σύνταξιν πολλῶν καλῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων, εἰς ἃ διεσκορπίσθησαν καὶ ἐτάφησαν αἱ διατριβαὶ του· οὐδεμὴν δὲ στήλην ἐπιτύμβιος ἀναμνηστικὴν τὸ ὄνομά του. Τὸν ἐγνώρισα κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, ὥραν τρομερὰν καθ' ἣν ἐκτυλίσσεται ὁλόκληρος τοῦ ἀνθρώπου ὁ βίος, πολλὰκις δὲ καὶ παρουσιάζονται τὰ φαντάσματα παρελθόντων ἀτοπημάτων καὶ διεγείρουσι τὴν τύψιν τῆς συνειδήσεως. Καὶ ἐθαύμασα τὸν ἀληθινὸν ἐκεῖνον σοφόν, τὸν μὴ ἐκτιμηθέντα ἐκεῖνον μέγαν ἄνδρα. Τρομεραὶ ταλαιπωρίαὶ κατέκλυσαν τὴν ψυχὴν του κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς πάλιν πρὸς τὸ θνητὸν σῶμα, ἀφ' οὗ μετ' ὀλίγον θά ἐχωρίζετο. Ἐξεστικῶς δὲ εἶδον τὴν οὐρανίαν ὑπομονήν, τὸν ἀν-

ειτίμητον καὶ ἀρετῆν ἠρωϊσμόν του, -οὗ τινος τὸ ἀγνωστον μεγαλεῖον ὑπερέβη κατ' ἐμὲ τὰ ὄρια τῆς ἀνθρωπίνης ἀφοσιώσεως. Εἶθε ὅσοι μὲ ἀναγνώσωσι νὰ συναισθανθῶσι μετ' ἐμοῦ τὸ σέβας τὸ ὁποῖον μοὶ ἐνέπνευσεν! εἶθε νὰ τιμῆσωσιν, ὡς ἔπρεπε νὰ τιμῆσῃ ὁ κόσμος ὅλος, τὰς κεκρυμμένας ἀρετὰς, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν μόνος ὁ Θεὸς δύναται νὰ γνωρίσῃ καὶ ν' ἀνταμείψῃ δεόντως!

Τὸν εἶδον κατὰ πρῶτον εἰς ἀμήγυριν σοφῶν, συγκροτούντων ἐταιρίαν, τῆς ὁποίας ἦτο ταπεινὸν μὲν ἀλλ' ἐνεργητικώτατον μέλος. Δὲν εἶχον ποτὲ ἀκούσει τι περὶ τοῦ ἀξιοσεβάστου τούτου ἀνδρός· ὅτε δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ἐρρίψα ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα, καὶ τοιαύτη ἦτο ἡ γλυκύτης, ἡ γαλήνη, ἡ εὐφροσύνη τοῦ ἤθους του, ὡστε ἐπεθύμησα νὰ τὸν γνωρίσω. Ἐβιάδιζε πολλὰ κεκυφῶς καὶ βραδέως, καὶ εἰς τὸ ἱλαρὸν καὶ ἀφελές πρόσωπόν του ἔβλεπε τελείαν ἑλλειψίν πάσης ὁποιασδήποτε ἀξιώσεως καὶ εὐμένειαν κατανύγουσάν σε. Ὅτε ἐκάθησεν ὁ πρόεδρος (2) ὁ Ἐ. . . ἀπεκάλυψε τὴν κεφαλὴν, ὁλόκληρον οὐτὴν φαλακρὰν ὀλίγαι μόνον τρίχες λευκωποὶ περιζώνουσαν ὡς ἀργυροὶ κροσσοὶ τὸ στιλπνὸν κρανίον του· μοὶ ἐφάνη ἄλλος ἀπόστολος. Ἐφόρει δὲ πλατὺν καὶ μακρὸν ἔ-

(2) Εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ ἐταιρίαι τῶν σοφῶν τροφῆται τὰς αὐτὰς διακοπὰς τῶν πολιτικῶν σωματίων.